

Sygn. akt III AUa 366/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Hejwowska
Sędziowie:	SA Marcjanna Górską SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. w Lublinie

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do renty

na skutek apelacji wnioskodawcy J. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 8 marca 2013 r. sygn. akt VI U 746/12

oddala apelację.

Sygn. akt **III AUa 366/13**

UZASADNIENIE

J. C. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 25 kwietnia 2012 roku odmawiającej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podniósł, że decyzja organu rentowego jest krzywdząca, ponieważ stan jego zdrowia ciągle się pogarsza i wymaga stałej opieki lekarskiej z zakresu neurologii i psychiatrii.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika, który uznał wnioskodawcę za zdolnego do pracy. Prawdliwość orzeczenia potwierdziła Komisja Lekarska ZUS.

Wyrokiem z dnia 8 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołanie. Podstawą wyroku były następujące ustalenia : .

J. C. od 10 stycznia 1999 roku pobierał rentę tytułu częściowej niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 10 czerwca 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał J. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 kwietnia 2012 roku. Od 1 września 2002 roku J. C. jest zatrudniony w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w L., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku portiera. J. C. w dniu 21 marca 2012 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik uznał go za zdolnego do pracy. Komisja Lekarska ZUS, w wyniku przeprowadzonego badania w dniu 25 kwietnia 2012 roku rozpoznała u wnioskodawcy okresowe bóle odcinka C, Th, L-S kręgosłupa bez zespołu neurologicznego w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych. Komisja stwierdziła, iż aktualne zaawansowanie schorzeń nie narusza sprawności organizmu w stopniu, dającym podstawy do orzeczenia długotrwałej niezdolności do pracy, a okresowe dolegliwości bólowe kręgosłupa mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 9 maja 2012 roku odmówił J. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów: chirurga-ortopedy R. K., neurologa I. F., psychiatry H. Ł..

Biegli po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską i na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzili, że wnioskodawca z zawodu mechanik maszyn i urządzeń od wielu lat leczony z powodu dolegliwości bólowych kręgosłupa. Z tego powodu otrzymywał rentę przez 13 lat. Obecnie zgłasza bóle kręgosłupa szyjnego, piersiowego i lędźwiowego. W badaniu przedmiotowym biegli stwierdzili brak objawów korzeniowych w zakresie kończyn górnych, symetryczne odruchy z kończyn górnych symetryczne, objaw L. obustronnie przy 80 stopniach, odruchy kolanowe, skokowe symetryczne. Wnioskodawca jest leczony psychiatrycznie ambulatoryjnie w PZP w L. od 2011r z rozpoznaniem zaburzeń neurasteniczno-depresyjnych, ostatnio z rozpoznaniem zaburzeń depresyjnych. Biegły wskazał, że wnioskodawca jest zachowaniu spokojny, zorientowany prawidłowo, w nastroju obniżonym, afekt dostosowany do wypowiedzianych treści, bez psychotycznych objawów wytwórczych, myśli S nie werbalizuje.

W konkluzji biegli stwierdzili, że rozpoznana dyskopatia odcinka szyjnego i lędźwiowego bez istotnej dysfunkcji czynnościowej, zespół bolesnego barku lewego bez istotnej dysfunkcji czynnościowej oraz zaburzenia depresyjne nawracające nie powodują u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

Uwzględniając zarzuty do opinii biegłych zgłoszone przez wnioskodawcę, Sąd dopuścił dowód z opinii innych biegłych: neurologa B. K. i psychiatry E. W. na okoliczność ustalenia, czy wnioskodawca jest niezdolny do pracy.

W kolejnej opinii biegli rozpoznali u wnioskodawcy: dyskopatię szyjną C5-C6, C6-C7, L1-L2, L5-S1, wielopoziomą dyskopatię lędźwiową, zaburzenia depresyjne oraz zespół cieśni nadgarstka lewego. W oparciu o dokumentację medyczną biegli stwierdzili, że wnioskodawca jest leczony w Poradni Neurologicznej od 21 lat z powodu bólów kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Leczony kilkakrotnie w Oddziale (...) (ostatnio w 2011), O..N. (2001) oraz w O. R.(2012). Wielokrotnie leczony w (...). Konsultowany przez neurochirurga - nie został zakwalifikowany do zabiegu operacyjnego. Wnioskodawca jest także leczony psychiatrycznie w PZP od 2011 roku z powodu zaburzeń depresyjnych, zgłasza skargi na zaburzenia snu, koncentracji. Myśli S neguje. Bez objawów psychotycznych i wytwórczych.

Po przeanalizowaniu dokumentacji i po zbadaniu wnioskodawcy, biegli stwierdzili, że jest on zdolny do pracy. Zespół korzeniowy jest miernego stopnia, chód wydolny czynnościowo i dynamicznie. W porównaniu z poprzednimi badaniami neurologicznymi, które wykazywały ostry zespół bólowy korzeniowy obecny stan wnioskodawcy uległ poprawie.

Sąd podzielił poglądy zawarte w opiniach biegłych i uznał je za miarodajny dowód w sprawie, wskazując, że sporządzone zostały przez specjalistów z zakresu schorzeń, na które cierpi wnioskodawca. Biegli wydali opinie po uprzednim zbadaniu wnioskodawcy oraz po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską zgromadzoną przez Sąd, a także złożoną przez wnioskodawcę. Zdaniem Sądu, opinie biegłych są rzetelne, fachowe i nie budzą zastrzeżeń.

Sąd wskazał, że warunki przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy reguluje Dział III Rozdział 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku „o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”. Szczegółowe przesłanki przyznania renty zostały zawarte w art. 57 w zw. z art. 58 powołanej ustawy. Zgodnie z art. 57 §1 w/w ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w tym przepisie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Przy tym, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji – art. 12 ust. 1 i 3 w/w ustawy.

Sąd dysponował zgodnymi opiniami dwóch zespołów biegłych ortopedy, neurologa, psychiatry oraz neurologa i psychiatry wskazującymi, że w zakresie schorzeń kręgosłupa i innych dolegliwości neurologicznych, a także w zakresie zdrowia psychicznego wnioskodawca jest zdolny do pracy. Przekonanie skarżącego o jej niezdolności do pracy nie uzasadnia przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnych biegłych sądowych, jeżeli ocena stanu zdrowia wydana w dotychczasowym postępowaniu jednoznacznie wykluczyła istnienie niezdolności do pracy w wyuczonym zawodzie mechanika maszyn i urządzeń oraz wykonywanym - tokarza, kontrolera jakości, portiera.

Podnieść należy, że o uznaniu niezdolności do pracy nie decyduje samo schorzenie, lecz stopień jego zaawansowania, który czyni ubezpieczonego częściowo lub całkowicie niezdolnym do pracy. O istnieniu takiej niezdolności nie decyduje i nie może decydować subiektywne odczucie badanego, ale obiektywna ocena specjalistów biegłych lekarzy sądowych.

Sąd wskazał, że ustalenie stopnia niepełnosprawności nie może być równoznaczne ze stwierdzeniem niezdolności do pracy, z uwagi na odmiennosć celów i przesłanek ustalenia stopnia niepełnosprawności. Niepełnosprawność nie jest odpowiednikiem niezdolności do pracy rozumianej jako utrata zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i brak rokowań co do odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (art. 12 ust. 1 ustawy z 1998 r. „o emeryturach i rentach z FUS”), gdyż zdefiniowana została jako spowodowana naruszeniem sprawności organizmu niezdolność do wypełniania ról społecznych. Skutkiem niezdolności do wypełniania ról społecznych może być, ale nie musi, niezdolność do pracy (tak SN m.in. w wyroku z dnia 17 lutego 2009r., I UK 233/08, Lex nr 736713).

Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, gdzie dwa zespoły biegłych, w tym drugi opiniujący po wydaniu orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, nie stwierdziły u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc oraz art. 57§1, art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku „o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Apelację od powyższego wyroku wniósł J. C. zarzucając :

- błędną oceną materiału dowodowego przez błędne przyjęcie że nie występują przesłanki do przyznania renty z art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2009 r. nr153, poz.1227 ze zm.) w tym wysnucie błędnych wniosków, że z upływem czasu choroba nie poczyniła regresu a wręcz przeciwnie osłabła, oraz nierozważenie konieczności powołania kolejnych biegłych

Skarżący wnosil o zmianę wyroku w całości i przyznanie prawa do renty, ewentualnie o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania .

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego orzeczenia.

Przepis art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) definiuje pojęcie niezdolności do pracy. Ustalenia o braku niezdolności do pracy Sąd Okręgowy dokonał zgodnie z wymogami określonymi w art. 13 ust. 1 tej ustawy, nakazującym uwzględnienie przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy: 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Z treści opinii biegłych podzielonych przez Sąd wynika, że wskazane cyt. przepisami kryteria zostały uwzględnione.

Odnosząc się do zarzutu kwestionującego poprawność sądowej oceny dowodów z opinii biegłych lekarzy sądowych podnieść należy, że w sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego. W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy w celu ustalenia, czy występujące u wnioskodawcy schorzenia czynią go niezdolnym do pracy, przeprowadził dowód z opinii dwóch zespołów biegłych lekarzy sądowych o specjalnościach adekwatnych do chorób wnioskodawcy.

Z obu opinii jednoznacznie wynika, że zdiagnozowane schorzenia nie są przeszkodą w wykonywaniu pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi. Powyższe stanowisko zostało przez opiniujących umotywowane, a przedstawiona przez biegłych argumentacja jest zgodna z zasadami logiki. Wszystko to sprawia, że ocena biegłych sądowych odnośnie stanu zdrowia wnioskodawcy nie budzi wątpliwości, zaś apelujący nie zdołał podważyć jej trafności.

Mieć należy na względzie, że istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, chociaż w pewnych okresach wymaga czasowych zwolnień lekarskich – por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku (II UK 316/11, LEX nr 121515.).

Sąd pierwszej instancji dokonując oceny dowodów z opinii biegłych lekarzy sądowych, nie naruszył kryteriów tej oceny, określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Przeświadczenie odwołującego, że wbrew opiniom biegłych, jest niezdolny do pracy, nie stanowi w tym względzie wystarczającego argumentu.

Odnosząc się do złożonego przez wnioskodawcę orzeczenia o stopniu niepełnosprawności stwierdzić należy, że orzeczenie takie, nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem niezdolności do pracy jako przesłance prawa do renty na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie jest trafny zarzut apelującego co do nierozważenia dopuszczenia przez Sąd I instancji dowodu z opinii kolejnych biegłych. Sąd nie był zobligowany do prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, zwłaszcza że dysponował zgodnymi ze sobą opiniami dwóch zespołów biegłych lekarzy. Istotne jest to, że biegli wyraźnie wskazali, że w stanie zdrowia wnioskodawcy nastąpiła poprawa w postaci ustąpienia zespołu korzeniowego, a schorzenia neurologiczne były podstawą ustalania u wnioskodawcy niezdolności do pracy w okresie wcześniejszym. Sąd I instancji słusznie więc uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną bez konieczności powoływania dodatkowych dowodów.

W art. 57 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS określono warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Renta przysługuje jeśli ubezpieczony: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w tym przepisie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Ponieważ warunki te muszą być spełnione łącznie, niespełnienie jednego z nich uzasadnia odmowę prawa do renty.

W tym stanie rzeczy, wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy, zatem apelacja podlega oddaleniu.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 KPC orzekł jak w sentencji.